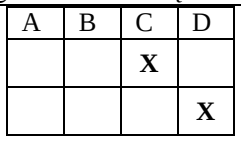
Nr zad.	Poprawna/przykładowa odpowiedź	Pkt	Kryterium oceniania
1.	NE	0–1	1 p. – za poprawną odpowiedź 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
2.1	Leśniczówka Stara Piła	0–1	1 p. – za poprawną odpowiedź 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
2.2	Odległość na mapie wynosi 25,5 cm. 1 cm →0,55 km 25,5 cm → x km $\frac{25{,}5\text{ cm} \cdot 0{,}55\text{ km}}{1\text{ cm}} = 14{,}025\text{ km} \approx 14\text{ km}$	0–1	1 p – za zastosowanie poprawnej metody obliczeń i poprawny wynik 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
3.	Obszar 1. F2 Obszar 2. G4	0–1	1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
4.	Np. - dno doliny jest szerokie - dno doliny jest płaskie - zbocza doliny są strome - głęboko wcięta w otaczający teren - dolina przebiega w kierunku wschód – zachód (ma przebieg równoleżnikowy) - dno doliny jest zagospodarowane (droga krajowa, tory kolejowe, teren zabudowany) - w dnie doliny znajdują się: łąki starorzecza, kanały, lasy	0–2	2 p – za podanie czterech właściwych cech 1 p. – za podanie trzech właściwych cech. 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
5.	Np. - wzdłuż płaskiego dna doliny poprowadzono szlaki komunikacyjne (np.: droga krajowa i linia kolejowa) łączące Wejherowo, Redę i Rumię - rozległe, płaskie tereny zostały wykorzystane do zabudowy miejskiej (Reda, Rumia, Wejherowo) - w najszerszej części doliny Zagórskiej Strugi powstało osiedle w szerokiej dolinie rzecznej - na obszarach o urozmaiconej rzeźbie znajdują się szlaki turystyczne piesze, szlaki rowerowe i konne - obszary o dużych deniwelacjach nie zostały wylesione i zabudowane	0–1	1 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
6.	Np. - ochrona występujących w pobliżu miast walorów przyrodniczych i krajobrazowych (polodowcowa rzeźba terenu, duża ilość głazów narzutowych, występowanie lasów, torfowisk, jezior) - stworzenie miejsc rekreacji	0–1	1 p. – za podanie dwóch właściwych argumentów 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi

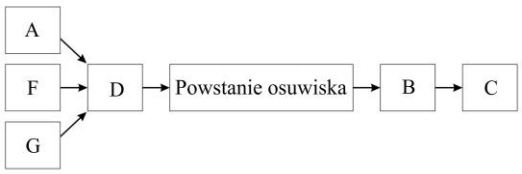
	i wypoczynku dla mieszkańców aglomeracji trójmiejskiej - zahamowanie wyrębu lasów na wysoczyźnie - ograniczenie osadnictwa na terenach zalesionych		
7.1.	Np. - Składowisko odpadów zostało uszczelnione i zdrenowane, co zapobiega przedostawaniu się szkodliwych substancji do wód gruntowanych. - Zakład nie emituje do atmosfery metanu powstałego w procesie rozkładu substancji organicznych; gaz ten jest wykorzystywany do produkcji energii na potrzeby zakładu.	0–1	1 p. – za poprawną odpowiedź 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
7.2.	Np.: - zakład zlokalizowano w pobliżu miast i zakładów przemysłowych (Trójmiasto, Reda, Rumia) - zakład powstał w miejscu istniejącego dawniej składowiska odpadów - wykorzystano istniejącą infrastrukturę techniczną - zakład powstał z dala od doliny rzecznej	0–1	1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
8.	1. lądolód – akumulacja 2. wody lodowcowe – erozja 3. wiatr – akumulacja	0–2	2 p. – za poprawnie uzupełnienie trzech wierszy tabeli 1 p. – za poprawnie uzupełnienie dwóch wierszy tabeli 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
9.	20ºN	0–1	1 p. – za poprawną odpowiedź 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
10.	Np. Czas strefowy Warszawy mierzony według 15º długości geograficznej. Różnica czasu strefowego 15º + 90º = 105º 15º → 1h 105º : 15º / 1 h = 7 h Godzina startu samolotu według czasu Chicago 10.00 – 7 godz. = 3.00 Godzina przylotu samolotu 3.00 + 9 godz. = 12.00 Samolot wylądował w dniu 1 lutego o godz. 12.00 lub	0-2	2 p. – za poprawną datę, poprawny sposób obliczeń i poprawny wynik 1 p. – za poprawną datę 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi

	15º + 90º = 105º 105º : 15º / 1 h = 7 godz. 9 godz. – 7 godz. = 2 godz. 10.00 + 2 godz. = 12.00 Samolot wylądował w dniu 1 lutego o godz. 12.00		
11.1.	Np.: Cyklony tropikalne - występują nad oceanami - na obu półkulach występują w lecie - przemieszczają się w strefie międzyzwrotnikowej - przemieszczają się w stronę lądów - nie występują nad równikiem - przemieszczają się ze wschodu na zachód - występują nad oceanami o temperaturze wody powyżej 26 ºC	0–1	1 p. – za trzy właściwe wnioski 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
11.2.	C.	0–1	1 p. – za poprawną odpowiedź 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
12.1.	Np. - Do zatoki nie uchodzą rzeki, które mogłyby wysładzać wody, zaś Morze Kaspijskie wysładza duża rzeka Wołga. - Zatoka jest połączona z Morzem Kaspijskim tylko wąskim przesmykiem i ma ograniczoną wymianę wód z morzem, co sprzyja większej koncentracji soli w wodzie (w warunkach wysokiego parowania). - Zatoka jest mała i płytka, co przy dużym parowaniu w klimacie kontynentalnym sprzyja koncentracji soli w wodzie, morze jest głębsze niż zatoka. - Zatoka ma mniejszą głębokość niż Morze Kaspijskie i nagrzewa się latem znacznie silniej, co intensyfikuje parowanie. - Zatoka wcina się w obszar o bardziej kontynentalnym klimacie, gdzie proces parowania w suchych masach powietrza przebiega intensywniej.	0–1	1 p. – za dwie poprawne przyczyny odnoszące się do obu akwenów 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
12.2.	Np. - morze zamknięte (jezioro bezodpływowe) - jest stosunkowo płytkie	0–1	1 p. – za poprawną cechę 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
13.1.	Np. Obszar A: Obszar ten jest pod wpływem zimnego	0-1	1 p. – za poprawne uzasadnienie dla obu obszarów uwzględniające różną wielkość opadów atmosferycznych zależnie od termiki

	prądu morskiego przyczyniającego się do spadku sumy opadów. Obszar B: Obszar ten opływa ciepły prąd morski, który wpływa na wzrost opadów atmosferycznych.		prądu morskiego 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
13.2.	1. B 2. C 3. A	0-2	2 p. – za trzy poprawne przyporządkowania 1 p. – za dwa poprawne przyporządkowania 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
13.3.	Np. - zmiany miejsca zenitalnego górowania Słońca w ciągu roku - zmiana położenia punktu podsłonecznego w ciągu roku	0–1	1 p. – za podanie poprawnej astronomicznej przyczyny 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
14.1.	B.	0-1	1 p. – za poprawną odpowiedź 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
14.2.	Np. - owalne (lub półkoliste) zagłębienie - zagłębienie w kształcie misy - zagłębienie otoczone z trzech stron stromymi ścianami - głęboki - ma strome ściany - zamknięty jest ryglem skalnym - po ustąpienia lodowca często zajęty przez jezioro cyrkowe.	0-1	1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
14.3	1. P 2. F 3. P	0-1	1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
15.1	B.	0–1	1 p. – za poprawną odpowiedź 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
15.2	Np. Gwałtowne powodzie w południowo-wschodniej części wyspy wystąpią, gdy pod lodowcem uaktywnią się wulkany. W wyniku wzrostu temperatury lód gwałtownie się roztopi.	0–1	1 p. – za poprawną odpowiedź 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
16.		0–1	1 p. – za poprawne przyporządkowanie dwóch regionów 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
17.1.	Np.: - Zmiana ukształtowania powierzchni (powstanie wyrobiska) - Obniżenie zwierciadła wody gruntowej - Degradacja pokrywy glebowej - Zniszczenie najdłuższej świętokrzyskiej jaskini w dolomitach	0–1	1 p. – za podanie dwóch poprawnych zmian 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi

<table>
<tr><td></td><td>- Zmniejszenie powierzchni gruntów rolnych i lasów</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>17.2.</td><td>Np.
- utworzenie ścieżek dydaktycznych
- utworzenie stanowiska geologicznego
- utworzenie terenów rekreacyjnych
- utworzenie zbiornika wodnego</td><td>0–1</td><td>1 p. – za poprawną odpowiedź
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>18.1.</td><td><table><tr><th>Symbol poziomu</th><th>Nazwa poziomu</th><th>Cecha poziomu</th></tr><tr><td>E</td><td>Poziom bielicowania (wymywania, eluwialny)</td><td>4</td></tr><tr><td>B</td><td>Poziom wmywania (iluwialny)</td><td>2</td></tr><tr><td>C</td><td>Skała macierzysta</td><td>1</td></tr></table></td><td>0–2</td><td>2 p. – za poprawnie uzupełnienie trzech wierszy tabeli
1 p. – za poprawnie uzupełnienie dwóch wierszy albo jednej kolumny
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>18.2.</td><td>Gleby bielicowe mają małą wartość użytkową, zaliczane są do IV, V lub VI klasy bonitacyjnej, o czym świadczy poziom próchniczy o małej miąższości, obecność poziomu eluwialnego, gdzie dochodzi do wymywania składników odżywczych. Mogą być wykorzystywane do uprawy roślin o małych wymaganiach glebowych, tj. żyta, ziemniaków, owsa, roślin pastewnych lub podlegają zalesieniom.</td><td>0–1</td><td>1 p. – za poprawną ocenę i uzasadnienie
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>19.1</td><td>1. B 2. C 3. D</td><td>0-2</td><td>2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi
1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>19.2</td><td>D.</td><td>0-1</td><td>1 p. – za poprawną odpowiedź
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>19.3</td><td>B.</td><td>0-1</td><td>1 p. – za poprawną odpowiedź
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>20.</td><td>Województwa:
zachodniopomorskie, warmińsko-mazurskie, dolnośląskie, wielkopolskie lub lubuskie
Przyczyna, np.:
- W województwach tych było stosunkowo dużo PGR-ów, a po ich likwidacji duże zasoby ziemi zostały przejęte przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa. Rolnicy indywidualni mogli kupować tę ziemię, powiększając swoje gospodarstwa.</td><td>0–1</td><td>1 p – za podanie trzech poprawnych nazw województw i podanie poprawnej przyczyny zmian
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>21.</td><td>Np.
- Niektóre państwa posiadają dużą liczbę ludności, mają duże potrzeby żywieniowe, a uprawy zmodyfikowane genetycznie mogą zwiększać plony uprawianych roślin.
- Na niektórych obszarach występują warunki niekorzystne dla rozwoju rolnictwa, a uprawy GMO są bardziej odporne np. na susze, szkodniki, wirusy i grzyby.</td><td>0–1</td><td>1 p. – za poprawne wyjaśnienie
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>22.</td><td><table><tr><td>Grupa państw</td><td>Nazwa religii</td><td>Święty-nia</td></tr><tr><td>Sudan, Indonezja</td><td>islam</td><td>B</td></tr><tr><td>Argentyna, Filipiny</td><td>katolicyzm</td><td>A</td></tr></table></td><td>0–1</td><td>1 p. – za poprawnie uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>23.</td><td>Kolejno od góry:
zmniejszał
zmniejszyło
większe</td><td>0-1</td><td>1 p. – za uzupełnienie właściwymi określeniami trzech zdań
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>24.</td><td>Np.
- Współczynnik dzietności na wsi był większy niż w miastach.
- W analizowanym okresie nastąpił spadek współczynnika dzietności kobiet zarówno na wsi jak i w miastach.
- Współczynnik dzietności kobiet w miastach i na wsi był coraz bardziej zbliżony do siebie</td><td>0-1</td><td>1 p. – za sformułowanie dwóch poprawnych wniosków
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>25.</td><td>1. F
2. P
3. F</td><td>0–1</td><td>1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>26.</td><td>Np.
- W Afryce przeważają państwa biedne, w których dominującym sektorem zatrudnienia jest rolnictwo skupiające ludność na wsi. Natomiast w Ameryce Południowej większe znaczenie niż w Afryce odgrywa przemysł i usługi, co wiąże się z rozwojem miast.
- W Ameryce Południowej występuje brak pracy na wsi i ludność ze wsi napływa do miast, w Afryce niższy poziom rozwoju gospodarczego (słabiej rozwinięty przemysł i usługi) ogranicza migracje do miast i wskaźniki urbanizacji są niższe.</td><td>0-1</td><td>1 p. – za podanie poprawnego wyjaśnienia odnoszącego się do obu kontynentów
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>27.</td><td>B.</td><td>0-1</td><td>1 p. – za poprawną odpowiedź
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>28.1</td><td>Np.
Indie:
- posiadają duże zasoby węgla kamiennego (i niskie koszty jego wydobycia).
Norwegia:
- posiada dużą liczbę rzek o dużym spadku
- stosuje politykę proekologiczną i największy udział w tym państwie mają źródła odnawialne.
Francja:
- wysoki poziom rozwoju gospodarczego umożliwia rozwój kosztownej energetyki jądrowej
- wysoki poziom technologii umożliwia budowę i eksploatację elektrowni jądrowych wymagających wykwalifikowanych pracowników
- mało wydajne złoża surowców energetycznych</td><td>0-2</td><td>2 p. – za poprawne odpowiedzi dla trzech państw
1 p. – za poprawne odpowiedzi dla dwóch państw
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>28.2</td><td>F F P</td><td>0-1</td><td>1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>29</td><td>

Uwaga: Litery A, F, G mogą być wpisane zamiennie.</td><td>0-1</td><td>1 p. – za poprawne uzupełnienie schematu
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>30.1.</td><td><table>
<tr><td>Muzeum</td><td>Fotografia</td><td>Lokalizacja</td></tr>
<tr><td>browarnictwa</td><td>C</td><td>Żywiec</td></tr>
<tr><td>przemysłu naftowego</td><td>D</td><td>Bóbrka</td></tr>
<tr><td>hutnictwa</td><td>B</td><td>Starachowice</td></tr>
</table></td><td>0-2</td><td>2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy tabeli
1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy albo jednej kolumny
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>30.2.</td><td>Np.
- rola edukacyjna muzeów techniki
- powstawanie nowych miejsc pracy
- umożliwianie rozwoju infrastruktury turystycznej (baza noclegowa, gastronomia, biura turystyczne itp.)
- zagospodarowywanie przestrzeni poprzemysłowej (reurbanizacja, rewitalizacja obiektów)
- edukacja społeczeństwa</td><td>0-1</td><td>1 p. – za podanie dwóch poprawnych korzyści społecznych lub ekonomicznych wynikających z tworzenia i funkcjonowania muzeów techniki
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi</td></tr>
<tr><td>31.</td><td>Dwa spośród:
Górażdże, Małogoszcz, Chełm</td><td>0–1</td><td>1 p. – za wpisanie dwóch poprawnych nazw
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi</td></tr>
</table>

32.	Rodzaj transportu: lotniczy Przyczyny największej dynamiki wzrostu, np.: - rozwój turystyki, - wzrost zamożności części społeczeństwa, - obniżenie cen biletów, - obecność tanich linii lotniczych - otwarcie rynków pracy dla Polaków w wielu krajach Europy.	0-2	2 p. – za wybranie właściwego rodzaju transportu i podanie poprawnych trzech przyczyn największej dynamiki wzrostu wybranego rodzaju transportu 1 p. – za wybranie właściwego rodzaju transportu i podanie poprawnych dwóch przyczyn największej dynamiki wzrostu wybranego rodzaju transportu 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi
33.	W kolejności: B A C	0–1	1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
34.1.	Np.: - Państwa zaznaczone na mapie eksportują swoje towary do krajów sąsiednich. - Niemcy są ważnym partnerem handlowym w UE.	0–1	1 p. – za sformułowanie poprawnego wniosku 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
34.2.	Islandia Czechy Norwegia	0–1	1 p. – za poprawne uzupełnienie tabeli 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium lub brak odpowiedzi
35.	B2	0–1	1 p. – za poprawną odpowiedź 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi